

SELMECI ÚJSÁG

Társadalmi hetilap.

Előfizetési árak.		Felelős szerkesztő	Kiadó és laptulajdonos:	Hirdetési díjak millimeter árszabás szerint.
Selmecebányán:	Vidéken:	Wagner László dr.	Nádasy Ferenc	Nyilttér sora 40 fillér.
Egész évre 8K — f.	Egész évre 9K — f.	Selmecebánya.	Zólyom.	Hirdetési és előfizetési díjak a kiadó címére Zólyomba küldendők.
Félévre 4K — f.	Félévre 4K 50f.	Szerkesztőség: Deák Ferenc-utca 2.	(Telefon szám. 11.)	
Negyedévre 2K — f.	Negyedévre 2K 30f.			

Megjelenik minden esütörtökön.

Főmunkatársak: **A főiskola hallgatói.**

Kéziratokat nem adunk vissza.

A lap tiszta jövedelmének 25 százalékát a „Főiskolai-Kör Otthona“ javára fordítjuk.

Lapunk előbbi kiadója egyes előfizetőinknek a május 1-től kezdődő negyedre befizetett előfizetéseket tévedésből visszaküldte. Miután ezek őt terhelik, kérjük az illető előfizetőket, hogy a lapunknak szánt előfizetési pénzeket szíveskedjenek a Selmecei Újság új kiadója címére Zólyomba újból beküldeni, esetleg Selmecebányán a szerkesztőségben (Deák-Ferenc-utca 2.) lefizetni. Kérjük továbbá mindazokat, akik méltányolják Selmecebánya s Komárommegye közügyeinek érdekében kifejtett tevékenységünket fizessenek elő a Selmecei Újságra.

Azok a régiók . . .

(— cs.) A rendezett tanácsú városok országos képviselői a múlt héten értekezletet tartottak a városok anyagi helyzetének javításáról és az államtól várható segítségről.

Sok okos dologról volt szó. Sokféle orvosságról. Nem tudom eltagadni, rám megdöbbenően hatott annak az elgondolása, hogy *azokkal a gyógymódokkal, melyekkel más városok lábraállítására egyedül lehetséges, mi már nem vagyunk gyógyíthatók . . .* A sok lehető orvosság minálunk nem alkalmazható.

Böngésszünk egy kicsit ezek között az orvosságok között s látni fogjuk, hogy gyógyíthatatlan betegségeink vannak.

Először. Direkt segíthet az állam, ha például a fogyasztási adóbevételek egy részét átengedi a törvényhatóságnak, vagy pedig a rendőrséget államosítja. Utóbbi valószínűbb. Mindkettőt nem teheti. — Ez a segítség semmiesetre sem olyan arányu, hogy azzal a város pénzügyi boldogulása a jövőre biztosítva lenne. És erre micsoda javallat következik?

A városnak a maga erejéből kell elkövetnie mindent, hogy a lakosság adófizetési képességét és ezzel az adóalapot gyarapítsa, mit iparvállalatok, gyárak alapítására nyújtott kedvezményekkel (községi adó és vámmentesség) lehet előmozdítani. Ez volt másodszor.

Harmadszor. A városi törzsvagyon okszerű kezelése és kihasználása; takarékoskosság a kiadásokban; kellően nem jövedelmező ingatlanok eladása és a vételárnak a terhes adósságok törlesztésére fordítása; óvatosság új beruházásoknál; kölesönöknek csak valóban gyümölcsöző célokra való felvétele; *szigorú ellenőrzés, hogy minden ágazat becsületesen és kellő gondozással kezel-*

tessék, — ezek is mind olyan tényezők, melyekkel a pénzügyi helyzetet javítani lehet.

Negyedszer. Azzal is segíthet magán az élelmes város, ha egyes üzemeket és iparvállalatokat, (gáz- és villamvilágítás, villamos vasut, vízvezeték, téglagyár, fürdő, stb.) saját kezelésébe vesz.

Ötödször. Segít a *betterment* is, az értéknövekedési adó. Utcaszabályozás, terek nyitása, közművek emelése folytán értékben és jövedelmezőségben gyarapodó házak és telkek tulajdonosai magasabb adóval járulnak a közpénztár kiadásaihoz.

Nunc adveni ad fortissimum. Hogy mondjam ki, hogy itt rettenetes mosoly gunyolódik velünk. Nevetnem kell. Siró kacagás.

»A sok lehető orvosság nálunk nem alkalmazható.«

Először Alamizsnát elfogadhatunk. Beállhatunk abba a népes és zajos kórusba, mely az államkincstárt segítségért ostromolja. Minden koldusnak joga van kérni. Koldustarisznyánkba sok elfér, hanem azt az állam meg nem töltheti. A hiányt saját munkás kezünkkel kell megkeresnünk. Csakhogy itt a bökkenő. A második, harmadik, negyedik, ötödik orvosságot magunknak

TÁRCA.

Berek ur esernyője.

— A Selmecei Újság eredeti tárcája. —
Irtá: Lengyel Pál.

Berek Győző ur különös vonzalommal viseltetett az esernyők iránt. Magyarázható pedig onnan, hogy ez családi betegsége volt az egész Berek familiának. Apja még pár éve el-ellátogatott a budapesti nagy házakba, hogy a földszintről hangos ess . . . err . . . nyő kiáltással kínálja portékáját. Mi sem természetesebb tehát, mikor megboldogult felesége után a jó öreg is lehunyt a szemeit, Berek Győző az apai örökséggel szép számu esernyőhöz is jutott.

Berek Győző Blühstahl M. urnál könyvvezető volt, hol — amint állítá — csak azért marad, hogy láthassa főnöke leányát. Mert mióta a multkor találkozott vele (természetesen esett az eső) s esernyőjét felajánlva hazakisérte; szíve óriási sebeséggel indult meg. Vele álmódott s ébren pedig ki tudná hányszor gondolt Elza

karcu termetére, fekete hajára, szemére, piros ajkaira, melyek mindig csak suttogják: »szeretlek, örökre a tiéd.«

Az igaz, hogy akadály volt sok. A nagy vagyoni ellentét, szülői beleegyezés, stb. No de ha ő is úgy akarja . . . gondolá Berek ur — a nagy szerelem mindent áthidalhat.

Tényleg úgy látszott, hogy Elza nem idegenkedett Berektől. Ahol csak lehetett, kereste vele a találkozást. Ilyenkor boldog volt Berek annyira, hogy esernyőjét is elajándékozta volna.

* * *

Elzának barátja volt Ilka. — Közöttük csak az volt a különbség, hogy ez utóbbi nem volt fekete. Miukettő pedig a lányok azon csoportjába tartozott, kik örökös csintalanságokon törnek fejecskéjüket s hogy kit lehetne — mint mondták — ugratni.

— Ilka ismered Berek urat?

— Hogyne a jámbort.

— Fogadjunk hát, hogy rövid időn belül megkéri a kezemet.

Erre aztán nevetett mindkettő, a fogadást megkötötték.

* * *

Pár nap mulva történt, hogy Berek ur meghívást kapott egy előkelő cégtől a náluk üresedésben lévő állomás betöltésére, s ha elfogadná, holnap 1 és 2 óra között látogassa meg őket. Fizetési feltételek a mostaniaknál jobbak, kényelmesebbek. Igen, de hát Elza kisasszony? Végre is úgy döntött, hogy elfogadja, hisz azért még nem kell lemondania Elzáról?

Másnap tehát irodából hazaérve, alig hogy evett a nagy sietségtől. — Elővette legszebb ruháját, esernyői közül pedig a legszebbet választotta ki. Habár borús idő volt, gyalog indult s egy negyed óra mulva esett is. Gyorsított léptekkel haladt tova s amint egy utcába fordult, szemben látta jönni Elzát és Ilkát. Megijedt. Mi tévő legyen most? A dolgot Elza oldotta meg, ki ép odaérve mondta:

— Jó, hogy jön Berek ur, már majd elázunk. — Berek alig tudta száját kinyitni,

kellene főzni. Csak hogy nincs hozzá szakácskönyvünk.

Ebben csak a szolgamódra való eszázás-mászás, a politikai ostoros-béreskedés recipéi vannak. A magunkon való segítés lapjait rég kitépték fidi-busznak.

Nézzük csak. Másodszor. Ki alapít nálunk gyárakat? Ki létesít iparvállalatokat? Hisz a vállalkozási szellem óvatosan lépked körülöttünk, mintha fűben járna. A mostanig létező gyáraink azilumok, melyekbe az éhenhalás üldözöttei futnak. A részvények csudálatos nehezen sűrűsödtek össze alapítókévé. Mit jelent ez? Gyengeséget és szubvenciót. Messze vagyunk még tőle! hogy nálunk gyárkérmények füstöljenek. Előbb mennek füstbe a tervek. Gyűfáink is ellobbantak, mielőtt lettek volna. Szegény közpénztár, — ki éhez az új adóalapokra!

Harmadszor. A városi törzsvagyon nálunk sir, — mint a kenetlen szekér. Sértő a fülnek róla hallani. Hisz nem éppen az a bajunk, hogy törzsvagyonunkat kezeljük? De még hogyan! Hiszen ha nem kezeltük volna, talán gazokban többet jövedelmezett volna. Eladjuk a kellően nem jövedelmező ingatlanainkat? Hiszen akkor csak a temetőnk marad meg — és még csak a vételár sem lesz a miénk, mert van némi kis terhes adósságunk, amit talán letörleszthetnénk, ha unokáink se tenének egyebet, mint pótdadót fizetnének. Beruházás? Talán ez. Hisz van még csupasz fal Selmecen. Egész Európa plakatirozathatna rajtuk, ha olyan jól be volnának deszkázva, mint a milyen gondosan be van gyepesítve gazdasági tudományunk tokja. Kölesönökről ne is beszéljünk. Ma kölesönt rendszerint azok kapnak, akiknek hitelük van. Aztán. Szigorú ellenőrzés, az ágazatok becsületesebb kezelése s kellő gondozás, ma: eső után köpönyeg. Voilá!

Negyedszer. Erről még majd szólunk.

A Selmeci Ujság híveihez.

Udvarias kötelességemnek tartom az olvasóknak e helyről is szíves tudomására hozni, hogy a *Selmeci Ujságnak* e számmal, vagyis 1907. május hó 9-től kiadója s laptulajdonosa lettem.

Az a lelkes gárda, mely e lap zászlaját kibontotta, a közügyek önzetlen harcosaiból áll, mely az ősi bányaváros Selmecbánya s szép vidékének érdekeiért küzd azóta, ahogy e lap napvilágot látott.

A lelkesedés lángja az ő lobogójuk!

Örömmel veitem át e lapot, mely bátor szószólója Selmecbánya s Hont vármegye közügyeinek s előhaladásának.

Szerkesztői munkájában részt nem veszek, mert e tekintetben lapom a Zólyomvármegyei Hirlap, melynek szerkesztője s ugyancsak tulajdonosa vagyok és vállalatom lefoglalja időmet.

Azonban minden igyekezetem oda irányul, hogy a lap fejlesztése s terjesztésével céljainak szolgálatot tegyek.

A lapot minél szélesebb körben terjesztve ki, azt hirdetések céljaira is hasznos eszközzé teszem s így e tekintetben is ajánlom az olvasók szíves figyelmébe.

Lelkem igaz öröme fog szolgálni, hogy a közügyeknek e derék harcosa s Selmeci Ujság ezentúl az én könyvnyomdából kél szárnyra!

Zólyom, 1907. május 8.

Hazafias tisztelettel

Nádasy Ferenc

a Zólyomvármegyei Hirlap szerkesztőtulajdonosa.

Tájékozunk magunkat.

IV.

Az adó a leggyűlöltebb dolog mindenki előtt. Mondják, hogy a magyar ember természete ezt sehogysem veszi be, valójában pedig úgy van, hogy ettől mindenki undorodik akár fizetésről, akár elméleti fejtegetésről van szó. Oka ennek nem a faji jellegben, hanem abban rejlik, hogy az erre vonatkozó törvények és törvényes rendeletek a legnagyobb rendszertelenséggel vannak megalkotva. Az összevisszaság ebben a dologban akkora, hogy ez a kérdés nemcsak külön tudományt képez a jogi szakban, de oly része ez a tételes jognak, amelynek alapos ismeretéhez nemcsak az azzal való kizárólagos foglalkozás, hanem állandó gyakorlati működés is szükséges.

Maguk a hatóságok, melyeknek hatáskörébe tartozik az adóügy, sincsenek az adókérdésekben teljesen tájékozva, hanem azoknak csak egyes hivatalnokai és azok is csak egyoldalú ismeretekkel rendelkeznek e tekintetben aszerint, melyik adószakkal foglalkoznak és mily erős felfogással bírnak. Ez a körülmény azután még jobban tetézi a bajokat, mert tenger sok kontár ember kezeli ezt a kérdést szintén a legnagyobb undorral. Ezek a törvényes rendelkezésekben mutatkozó nagy zavart a maguk tudatlanságával fokozzák. Az a ritka egynéhány ember pedig, akinek az isteni gondviselés éles ész és kitartást adott, tudományukat a nem közérdek szempontjából, hanem anyagi előnyök kivívása érdekében gyümölcsöztetik vagy pedig az állam vagy lokális hatalom támogatása céljából.

A mi szerencsétlen városunkban egy ember sincs, aki a dologhoz egész alaposan értene és teljes áttekintése lenne, aki hivatásánál fogva ezzel a kérdéssel foglalkozni kénytelen, ha lelkiismeretes, előbb kénytelen esetről esetre tanulmányt csinálni és így is csak részletes tájékozottságra képes szert tenni, ha pedig lelkiismeretlen felületességgel kezeli ezt a fontos

végre elhebegte hogy szolgálatára s ernyőjét már is nyújtotta.

— Hova igyekszik?

— Sétálni indultam.

— Hisz akkor elkísérhet bennünket — szolt a két lány. Ugy is akartam mondani valamit — toldá meg Elza.

Jutott is ekkor Berek ur eszébe az új állomás fényes jövő. Ott volt mellette Ő. Hallotta hangját, csodálta termetét, haját, szemét. Ilus nemsokára búcsuzott. Ketten meg beszéltek mindenről s mikor ép Arany János szobra alatt mentek ejtette ki Berek ur nagy nehezen: »szeretem magát!«

A leány ezzel még nem elégedett meg. Beszelt Berekünknek a páros élet gyönyörűségéről, természetesen ők lennének ketten egy pár. Beszelt a szerelem győzelméről minden akadály fölött, meg sok ehez hasonlót.

Hazaértek. Egy meleg kézsorítás. Sokat ígérő mosoly s egy mondat búcsuzól.

— Ne feledje Berek ur, hogy aki mer, nyér is!«

* * *

Berek ur boldogan nyitott be kis hónapos szobájába. Fülében zúgott a lány minden egyes szava. Elképzelte már magának a nagy boldogságot. Mit tehet? Nem azt mondta, mikor elváltak, hogy aki mer, az nyer? Berek pedig soh'sem volt gyáva. Most sem. Papirost vett elő, tentát, tollat és szép kerek betűkkel írta a következőket:

Nagyságos

Blühstahl M. urnak

Budapesten.

Nagyságos Főnök Ur!

Igaz hálával köszönöm meg az irántam eddig tanusított kegyességét, azonban kérném, ha lenne szíves kilépésem tudomásul venni. Teszem pedig ezt azért, mert egyuttal bátorkodom kedves Elza leányának kezét megkérni s mint ilyen az előbbi állásban meg nem maradhattam. Amint Elza nagysámtól értesülni méltóztatik, már régóta szeretjük egymást s így nagyon kérem, ne tegyen tönkre két szívet egy csapásra. Szeretném szívem összes érzelmeit papírra

vetni, de ha Nagyságos Főnök ur szereti leányát, úgy meg fogja ezt érteni teljesen s kérésünknek — mert ez egyuttal az ő kérése is — eleget fog tenni. Bizom Nagyságod emberszeretetében vagyok alázatos szolgálja

Budapest, 190. jul. 15. Berek Győző.

Ez éjjel nem tudott aludni Berek ur. Másnap helyét sem találta. Még egy éjjel s holnap tán boldog lesz. Ez is elmúlt. — Várta a levelet türelmetlenül. Megjött. — Reszketett mikor felbontotta. Olvasta:

Berek Ur!

Az ilyen áprilisi tréfát kikérem. Leányomat megkérdeztem, semmit sem tud felőle. Kijelentem egyuttal, hogy kilépését tudomásul veszem.

Budapest, 190. jul. 16. Blühstahl M.

Berek ur támolygott, ágyára dült és sirt keservesen.

* * *

Valamivel később pedig két leány hosszú kacagása szakította meg a Blühstahl ház csendjét.

kérdést. Magán a városházán is alig akad egy-két ember, aki ebben a dologban áttekintéssel és alapos gyakorlati ismeretekkel bír, ez az egy-két ember sem a vezetőkből, hanem a kisebb tisztviselőkből kerül ki. Temérdek paragrafusa van a vonatkozó törvényes rendelkezésnek az ellenőrzés kedvéért, de amint azt a gyakorlati életben szomorúan kell tapasztalnunk, ez az ellenőrzés nem a fizetőközönség érdekében, hanem a kincstár, az adóból élősködő más szervezetek érdekében történik mindig. Azok akik a fizető közönség érdekében lennének hivatva az ellenőrzésre, a tudatlanság, tájékozatlanság folytán erre képtelenek s ha részleges tájékozottsággal bírnak is a gondos kiválogatás folytán szintén nem a közönség, hanem az adófilérekből élő hatalom eszközei.

Az állami és községi szervezetek vezetői az adóügyekben tapasztalható nagy összevisszaságot a hatalmi célok elérése szempontjából, sokszor retorzióképp használják ki a közönséggel szemben. A szakhivatalok kis emberei pedig, akiket mindenki gyűlöl és utál nagyon sok esetben az emberi gyarlóság, a bosszu és más kárhozatos anyagias felfogás által vezéreltetik magukat.

Az adófizető közönség, az egyesek zúgolódnak, elkeserednek, jogorvoslatokkal próbálkoznak, de ez mind hasztalan, boldogulni ezen a téren törvényes úton csak a legkritikább esetekben lehet s ha boldogul is valaki, az időmulasztásból a szakszerű jogi munka megfelelő díjazásából nagyobb kára van, mint amily hasznot ért el az eredményes utánjárással, jogorvoslatokkal. Ismételt kísérletezések után legtöbbszörre mindenki rájön arra, hogy leghasznosabb dolog a csöndes megadás, a hatóságok embereivel való barátságos viszony ápolása és kívánságaiknak teljesítése. Aki nem így cselekszik, az anyagilag boldogulni sehogy sem tud, mert a kérvényezéseknél, felebezéseknél irgalmatlanul ráhúzzák az egyik vagy másik paragrafust, amely botránys sokaságban áll rendelkezésre. Ebben a körülményben kell keresni a régi rendszernek páratlanul nagy hatalmát.

De hát semmi sem tarthat örökké. Nálunk Magyarországon a szocialis bajoknak legnagyobb részben a vázolt nagyon szerencsétlen adóviszonyok a kútforrásai. Az államhatalomnak mindegyre nagyobb igényei vannak, a közönséget, a kereskedelmi és ipari vállalatokat egyre jobban megterhelik, aminek egészen természetes következménye az, hogy a termelő, a kereskedők, iparosok és mindenféle vállalatok a feltétlenül egészséges célt képező haszon biztosítása végett olesó termésre, a munkabérek, egyszóval üzemi költségek csökkentésére törekcsenek, aminek eredménye a végletekben a munkából élő osztály kiszárolása, a nagy tőkének a kis tőkével, a gyári iparnak a kis iparral, a közvetítő kereskedelemnek a nagyban való kereskedelemmel, a fogyasztónak a termelővel, a munkásnak a munkaadóval való ütközése, egyszóval az osztály és társadalmi harc, a szocialis mozgalmak, amelyeknek feltétlenül nyugvó pontra, kiegyenlítésre kell kerülnie.

A higgadt gondolkozó, a nagyobb államférfiak mindinkább kezdik észrevenni, hogy szocialis mozgalmak végső kútforrása tu-

lajdonképpen a rossz államgazdasági politikán keresendő s most mint a kinek feje felett a ház ég a kulturállamok mindannyian az észszerűség alapjára állva a nagy, sokszor meggondolatlan sietséggel igyekeznek a bajok okait megismerni és orvosolni. Sokszor még rosszabb állapotot teremtenek a nagy buzgalomban, mint a milyen a régi. Ott, hol a bajokat nem orvosolják vagy rosszul orvosolják, a bajok természetellenes módon, erőszakosan nyernek megoldást. De akár így, akár úgy, a válságos állapotnak mindenütt megoldást kell találnia. Ez a dolgok természetes sorrendje. Ezt csak a korlátoltág tagadhatja.

Az egészségtelen állapotok a mi kis városunkban is kicsinyben visszatükröződnek. A bajoknak egyik nagy oka az állami és községi adóügyeknek vázolt szerencsétlen állapota és kezelése. A felfordulás már itt is kezdődik és megoldást erőszakosan vagy simán, de feltétlenül nyernie kell. Mi már csak mosolyogva olvassuk, halljuk: mi az oka az Amerikába való kivándorlásnak, a nagy elégedetlenségnek, a társadalmi visszás állapotoknak, nevetve látjuk, amint egy-két ember oda áll a nyilvánosság elé és ügyeskedéssel, hangulatok csinálásával békitéssel, kapkodással a legnagyobb felületességgel ígéreti, kísérleti a visszás állapotoknak orvoslását, ha nem sikerül, azt mondja nincs összetartás, nincsen támogatás, neki esnek egyeseknek, hogy ennek ők az okai és óriási vakágában nem látja, nem vevzi észre, hogy a betegségnek mélyebben fekvő okai vannak, nem akarja elhinni, hogy ez nem egyesek ténykedésének, hanem az átkos régi rendszernek folyománya. Mint a tudatlan igavonó huzza a jármot vad elkeseredéssel dübhel, de a régi csapásról, amelyet feltétlenül jónak tart, letérni sehogysem akar.

Elmondunk egy esetet, amelyből okulni lehet. Heiler Ignác Ferenc steffultói lakos, bányamunkás annak ellenére, hogy szorgalmas ember és szerezni akart, erősen panaszkodott az adóra, azt mondja ezért nem boldogul, alaposan kikérdeztük, mert tisztán akartunk látni. A következő tényállást állapítottuk meg:

Vett egy házat 1200 koronáért. Ebben a házban 2 kis szoba és egy konyha van. Az egyik szobát bérbe adta, 24 koronát kapott érte, a másik szobában, amely körülbelül szintén olyan nagy, ő maga lakott családjával, ennek a szobának hasznát ugyanesak annyira 24 koronára lehet tenni. A háznak nyers jövedelme tehát 48 koronára tehető.

Szegény ember lévén, a ház árát csak felerészben fizette a megtakarított pénzből, a hiányzó 600 koronát váltóra vette kölcsön. A kölcsön után 8% kamatot, egy évre tehát 48 koronát, váltóúrlapra évenként 40 f—t, egy évben 1 kor. 60 f—t ad ki. A pénz tehát neki 49 kor. 60 fillérébe kerül.

Nyilvánvaló ebből, hogy a ház hasznára megy a kölcsön kamataira. Ez a szegény ördög földadó címén 12 fillért házbéradó címén 9.60 » II. oszt. kereseti adó címén 6.— » általános jövedelmi pótladó címén 3.04 » orsz. betegápolási pótladó címén —.79 » községi pótlék címén 10.69 »

tűzoltói díj címén —.80 »
házbér fillér címén 2.56 »

összesen 33.60 fillért

fizet az 1906. évi kivetés szerint.

A ház mellett egy kis kertecske van, nagyon kicsi, tegyük fel azt a kedvező esetet, hogy az adóra szükséges 33.60 K ennek jövedelmeiből kerül ki. — Most már kérem, tessék megmondani, honnan kerül ki a ház fenntartási költsége, a tűzbiztosítás, stb. hol van az ő 600 K készpénzének polgári haszna?

Ezt a szegény bányászt a jó Isten 4 gyermekkel áldotta meg. A legidősebb 10 éves, a második 6 éves, a harmadik 4 éves és a negyedik nincs még másfél éves. Felesége a dohánygyárba jár, ahol hetenkint átlagosan 9 K-t keres, hónaponként 36 K-t, a férj a bányában havonként körülbelül 50 K-t. Együtt tehát körülbelül 86—90 K-t keresnek havonként. Minthogy apa és anya munkában vannak, a kis gyerekek mellett egy 12 éves cselédet tartanak, akinek havonként 4 K-t és tartást adnak.

No most már nézzük ezt az oldalát a dolognak.

A cseléd bére 4.00 K.
Ennek tartása naponként á 40 f. 12.00 K.
A férj ételmezési költsége 15.00 K.
Az asszony ételmezési költsége 15.00 K.
A négy gyermek ételmezése 30.00 K.
Az egész család ruházása 15.00 K.

Ez összesen 81.00 K.

egy hónapban, ami egyáltalán nem mondható magas számításnak, ha számba vesszük, hogy egy liter tej 6 f., egy kiló kenyér 20 f., egy kiló hús ára 1.00 K. Hét ember ételmezésére 72 K-t számítunk, egyre 10 K 72 f. esik. Ebből egynek naponként egy liter tejet s egy kiló kenyeret sem lehet venni. Ez pedig egy napi élelemnek kevés. — Nem túlzunk, ha azt állítjuk, hogy a havi keresményből még fennmaradó egy pár korona szeszre fogy el, mellyel a mi munkásaink az életerélyt mesterségesen szítják magukban; ha azt állítjuk, hogy ez a család megfeszített munkája ellenére sem tud keresményéből adósságsinálás nélkül megélni.

Ez a bányász ember azt állította, hogy adója egyre nő s ezt a rendőrbiztos előre helyezte neki kilátásba, mert haragszik rája. Utána néztünk ennek is és megállapítottuk, hogy 1904-ben csak 4 K 80 f. házbéradót fizetett, 1906-ban már 9 K 60 f.-t. — A többi adó ennek arányában nőtt. Kérvényt adott be a polgármesterhez, melyben adóügyének megvizsgálását kérte. Meg kell adni, hogy az elintézés gyors volt, de nem volt köszönet benne.

A pénzügyigazgatóság 4396/II907. sz. a. értesítette, hogy adóügye megvizsgáltván, kérelme alaptalannak találtatott, mert adójában az emelkedést az okozza, hogy az 1902—1904 évi házbérből jövedelemmel szemben az 1905—1907. évekre saját vallomásának hiánya folytán a hivatalból kiállított s 64 K házbér jövedelemről szóló vallomás vétetett a kivetés alapjául? — Ezen pedig változtatni azért nem lehet, mert vallomást nem adott s nem is felebezett. A megokolásba két paragrafus van bevéve.

El kell ismernünk, hogy ez a határozat

jogilag szabatos. A hiba azonban másban van. — Tessék nekünk megmagyarázni, hogy hogyan emelkedhetett a jövedelem a hivatalos becslés alapján 32 K-ról 64 K-ra, a kétszeresre. A hiba itt van. Meg kell jegyeznünk, hogy az újabb kivetés idején lakója sem volt már ennek a szegény embernek.

Ez a bányász azt mondta előttünk, hogy ki megy Amerikába, mert boldogulni itt sehogy sem tud. Mi elhatározásán nem tudunk csodálkozni. Állítjuk, hogy ez az eset nem egyedül álló, a zúgolódás, a panasz nem alaptalan. Kérjük a polgármestert, szíveskedjék a házbér jövedelmi becsléseket a lehető legalaposabban megvizsgáltatni és ellenőriztetni, mert ez megbotránkoztató.

Láthatja ebből az egy esetből mindenki, hogy az elégedetlenségnek mélyen fekvő okai vannak, hogy mi nem hiába hangoztatjuk folyton a takarékoskosságot. A tény az, hogy a póttadóval fedezett igények egyre jobban emelkednek az állami adók egyre szaporodnak s ennél a két oknál fogva a póttadó mennyisége állandóan emelkedik, minthogy pedig az adóalanyok a kivándorlás folytán állandóan csökkenni, a kereseti ágak nem szaporodnak, egészen természetes, hogy a póttadó még kisebb kulcs bekövetkezése esetén sem lesz kisebb.

Ebben az irányban kell tevékenységet, ellenőrzést kifejteni, segítséget nyújtani, mert ez tarthatatlan állapot, a pusztulásnak, a szociális bajoknak egyik nagy oka minálunk. Reméljük, hogy a törvényhatósági bizottság tagjai egy kicsit gondolkozóba esnek és a takarékoskodást erősen elhatározzák.

Sajtó reform.

Günther Antal igazságügyminiszter által a sajtótörvények reformálásának előkészítése végett összehívott ankét, május 4-én megkezdődött. A vitát maga az igazságügyminiszter kezdte meg. Beszédje jelzi azt az irányt, amelyben a munkálatok folyni fognak.

Az igazságügyminiszter kijelentette, hogy: két gondolat volt előtte mindig irányadó, *biztosítani kell a sajtónak szabadságát és meg kell védelmezni a tollnak becsületét.* Annak, aki anyagi haszon szerzése végett a családi szentély és a magánbecsület ellen tollat tör, bűnhődnie kell, ezt nemcsak a jogrend követeli meg, hanem a sajtónak tisztessége is. A sajtószabadság tekintetében megengedi, hogy amit a sajtó mond, *kellően lehet politikai rendszereknek, pártoknak és a közél foglalkozó egyeseknek, de a nemzetek történelme azt is bizonyítja, hogy egész államoknak jogrendje fordult fel amiatt, mert megakadályozták abban, hogy rámutasson hol van a bűn és a visszaélés, mely a jogrend sirját ásta meg.* Arról meg van győződve, hogy a magyar állam és társadalom jogbiztonságának sikeres büntetőjogi védelme minden sajtóbéli megtámadás ellen a sajtószabadságának sérelme nélkül is megtörténhetik. Azt mondja: ám legyen az a tinta,

mely a hírlapíró tollából folyik, olyan fekete, amilyen csak lehet, de azután annak a tógáját, aki ezt a tollat a kezében tartja, annál tisztább fehérségben akarja látni minden egészséges nemzeti közérzület.

A többiek beszédjében általánosságban megnyilvánult az a vélemény, hogy a sajtószabadsághoz nyulni minálunk nem szabad, sőt *Hoitsy* Pál anynyira ment, hogy az izgatás szabadságát is fenntartandónak mondta, mert — amint mondja — izgatás nélkül nincs haladás. *Seress* László a budapesti újságírók egyesületének képviselőjében az egyesületnek álláspontját a 48-as sajtótörvénynek abban az alap gondolatában foglalja össze, hogy gondolatát mindenki szabadon kifejezheti és terjesztheti. Előadja, hogy a közvéleményben egy uzus van, amely a sajtó megrendszabályozását kívánja, mert a sajtó jobbra és balra sebet üt, mert minden párt érez valami keserűséget akkor, amikor intencióit és terveit a sajtó bírálja. A vádakkal szemben garanciának állítja hogy a sajtónak joga és szüksége van a privilégiumra, ezt a privilégiumot a hatalom tulkapásaival szemben garanciának állítja. *Holló* Lajos a sajtószabadságot alkotmánybiztosítéknak, az ország közkinésének mondja.

Az elhangzott beszédek felette érdekesek és a mi városunk közönségének nagyon tanulságosak. A beszédekben, különösen a miniszter beszédében tapasztalható szabad szellemet összehasonlítva a mi városunkban az utolsó fél évben észlelt hatósági párt- és magánfelfogásokkal, látni, hogy a mi városunk közönsége mennyire hátramaradt, mily sötétségben él. Minálunk az igazságmondásért képesek az újságírókat üldözni, a közönség nagy része azt óhajtana, hogy az előfizetési díjak ellenében a helyi lapok az egyesek nagyságáról zsolozsmákat zengjenek, vagy legalább a gyöngeségek és viszásságok felett az újságok szemet hunyjanak, a bírálatot meghallgatni és elszenvadni senki sem elég erős. Mi például lapunkra csaknem ráfizettünk, az egyéni és családi szentélyekbe nem hatoltunk, sem anyagi sem más előnyöket nem kerestünk s mégis ezer az ellenségünk sajtóságos módon éppen azokban a körökben, melyekben a felvilágosodottságnak, műveltségnek magasabb fokát feltételezi mindenki. Uraim! próbáljuk meg ezen a téren is a magasabb színvonalra való helyezkedést.

H I R E K.

Uj mozzanat.

Uj mozzanat történt lapunk belső életében. Az új negyedévvél új kiadó köszönt be olvasó közönségünkhöz. E számunk már Nádosy Ferenc zólyomi nyomdatulajdonos kiadásában jelent meg.

Roppant agilis embert nyertünk benne. Egy tulajdonsága kiváltképpen becsü-

lendő s ez az, amit ebben a konzervatív városban nem lehet megtanulni (v. talán némely irányban gyakorolni nem szabad?), s amelynek hiánya ebből a városból kitesztítélag hat, az erős üzleti szellem, értve a szót a legmodernebb értelemben.

A nyomda, melyben ezután lapunkat nyomtatják, 1887-ben létesült. Ma már könyvkötészet is virágozik mellette. Jelenlegi tulajdonosa, Nádosy Ferenc a múlt évben nagy költségen motorerőre rendezte be nyomdáját s gépeit a híres frankenthali legújabb szerkezetű gyors-sajtójával szaporította.

Vállalatában 10 tagu személyzet dolgozik.

Nádosy Ferenc különben Zólyomvármegye legrégebbi lapjának a »Zólyomvármegyei Hírlap«-nak szerkesztőtulajdonosa is és a Magyar Újságkiadók Országos Szövetségének választmányi tagja. A nyomdája mellett berendezett szerkesztőségi helyiség, az ottani újságíró gárdának igazán barátságos fészke.

Általában igen bizalomgerjesztő az egész benyomás, mit az ember Nádosy Ferenc üzletkörében nyer s erősen reméljük, hogy új kiadónk kitünő üzleti szelleme gyümölcsözni fog a Selmecei Újság vállalat propagálásában és fejlesztésében.

A beállott változás folytán most már *arra kérjük igen tisztelt városi előfizetőinket, hogy jövőben az előfizetési díjakat egyenlőre felelős szerkesztőnknek, Wagner Lászlónál szíveskedjenek leadni, aki azokat a kiadó kezeihez juttatja. Vidéki előfizetőinket pedig arra kérjük, hogy a pénzeket postán közvetlenül új kiadónknak szíveskedjenek beküldeni, Zólyomba.*

Az előfizetések e szám megjelenése után eszközölködők. A következő szám előtt nyugtát küldünk, s amennyiben ez be nem váltatná, a lap további küldését, a kiadóval történt megállapodás szerint be kell szüntetnünk.

A lap részére szánt szellemi közlemények új szerkesztőségi irodánkba (Deák Ferenc-utca 2. szám I. emelet), a hirdetések pedig egyenesen a kiadóhivatalnak küldendők *Zólyomba*, de a szerkesztőség is átveszi őket, — a díjak *előrefizetése* mellett. Mindenféle közlemények, különösen a terjedelmesebbek, *legkésőbb hétfőn reggelig* küldendők a szerkesztőségbe.

Lapunk ezután nem esütörtökön délelőtt, hanem délután jelenik meg. Egyes lappéldányok özv. *Till* Dénesné dohány és szivar dózsdéjében kaphatók.

A lap vissza nem küldésében előfizetési számdéket fogunk látni.

A szerkesztőség körében változás nem történt.

A Selmecei Újság szerkesztősége.

— **Személyi hír.** *Vadas* Jenő főerdőtanácsos, főiskolai tanár Budapestre utazott.
— **Jurkovich** Emil tank. főigazgató 25-éves tanügyi jubileumára a helybeli kir. kath. gimn. Ronchbeuer József dr. igazgatóval s Szártórisz Ferenc és Alliquander

Lajos gimn. tanárokkal képviselteti magát. Az ág. ev. lyceum levélben üdvözölte a jubilánst.

— **Előléptetés a mávnál.** Kolmann Károly a losonci forgalmi főnökség vezetője főellenőr felügyelővé a III. fizetési osztály 1. osztályából a II. fizetési osztály 3. fokozatába lett előléptetve, azonban továbbra is a losonci forgalmi főnökség vezetője marad. A mi vasuti állomásunk az ő főnöksége alá tartozik.

— **Tanári kinevezések.** A király Réz Gézá, Farbak Gyulát és Kövesi Antalt, a selmecebányai bányászati és erdészeti főiskola rendkívüli tanárait, ugyanazon főiskola II. osztályu rendes tanáraivá kinevezte.

— **A salgótarjáni köszénbánya r. t. részvényei a wieni tőzsdén.** A wieni tőzsdekamara elhatározta, hogy a Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársaság újonnan kibocsátott 200 korona névértékű húsz ezer részvényének tőzsdén való jegyzését megengedi.

— **Erdészeti államvizsgák.** A tavaszi államvizsgák Budapesten április hó 29-én kezdődtek meg. A főiskola részéről Vadas Jenő főerdőtanácsos vesz részt rajtok. Államvizsgára 27-en jelentkeztek.

— **Esküvő.** Zemplén Géza dr. főiskolai adjunktus f. hó 7-én tartotta esküvőjét Heinrich Johanna úrleánnyal Heinrich Károly dr. felsőkereskedelmi iskolai igazgató leányával. Az ifju párt sokan keresték fel üdvözleteikkel.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter Lehoczky Aurél bányagyakornok és Lende Géza végzett főiskolai hallgató, napidíjas okleveles bányamérnököt az államszolgálatban véglegesítve, bányatisztjelöltté, Burghardt József fémkohászati szakot végzett főiskolai hallgatót ideiglenes minőségben bányagyakornokká nevezte ki.

— **Az Erdősi emléktábla** leleplezését rendező nagy bizottság f. hó 7-én d. u. alakult meg. Elnök lett Horváth Kálmán polgármester, társelnök a nőegyletek elnöknői és alelnöknői özv. Vagner Józsefné, Händel Vilmosné, Hell Jakabné, dr. Ungár Kálmánné, Horváth Kálmánné, özv. Bernhardt Adolfné, Ernst Zsigmondné. Ügyvivő elnökök Bartha Béla dr., Guba Pál és Ungár Kálmán dr. Jegyzők Lencső János és Sztancsaj Miklós. Pénztáros Alliquander Lajos. Számvizsgálók Bárdossy Antal, Baumert István, ifj. Hornyacsék István, Székely Vilmos. — A nagy bizottság többi tagjai választmányi tagok lettek. A leleplezési ünnepély napjaul június 2-át állapította meg a bizottság; idejéül pedig d. u. 4 órát. Fél 4 órakor a Szt.-Háromság-téren gyülekezés 4 órakor levonulás zene mellett. A helyszínén megállapodva a nagy bizottság elnöke megnyitja az ünnepélyt, mely után a közönség elénekelt a Szózatot. Ének után alkalmi beszédet mond Guba Pál kegyesrendi tanár, mely beszéd alatt le fog hullani a lepel az emléktábláról. Az emléktábla átadása a piarista rendház főnökének s annak átvétele. A beszéd után a polgári dalkör mellyel ezen alkalomra a főiskolai dalárda is egyesül, elénekli Huber Károly Szabadságdalát. Majd Puskás Jenő főisk. hallgató elszavalja dávodai Bakó

Ádám ez alkalomra irt alkalmi költeményét. A szavaltat után a közönség elénekli a Hymnust s az ünneplő közönség a Rákóczi induló hangjai mellett oszlik szét. Az ünnepélyre meghívókkal a vidéki adakozók, s a szomszéd városok hívatnak meg. Helyben meghívók csakis testületeknek, hivataloknak fognak küldetni.

— **Helyettesítés.** Barsvármegye főispánja Boleman Vilmos tb. szolgabíró a garamszentkeresztli járásban újonnan szervezett szolgabírói állásra helyettesítette.

— **Kitüntetés.** Mihályfi Mihály nyug. állami erdőmester, jelenleg a besztercebányai püspöki uradalom erdőmestere a m. kir. erdőkinestárnál 40 éven keresztül teljesített hű és hasznos szolgálatai elismerésül a Ferencz-József lovagkeresztjét kapta a királytól.

— **A selmeci orvosok gyűlése.** F. hó 5-én orvosaink gyűlést tartottak, ahol több fontos kérdés került megvitatásra. Előbbben is a két kórház, a városi és bányász kórház egyesítéséről volt szó. Régi vágya ez már nemcsak az orvosoknak, hanem a város közönségének is. Dülöre most sem jutott. Az Országos Orvos Szövetség átiratainak tárgyalása után a városban fellépett tifózus megbetegedéseket vitatták meg.

— **A főiskolai vaskohászati laboratóriumnak felépítésére** f. évi április 25-én tartott árlejtésen csakis Hügyecz és Rosenauer besztercebányai vállalkozók tettek ajánlatot 55092 koronával, amelyet el is fogadtak.

— **F. M. K. E.** honti választmánya a tanítók jutalmazására megszavazott 300 koronából a vármegyei kir. tanfelügyelő Dankó Endre gyekési, Bankó János apátmaróti állami, Till János báti r. k., Klein Mihály f. terényi és Bányel Gyula egyházmaróti ág. ev. iskolai tanítókat 50—50 kor. jutalomban részesítette. A nyitrai központi elnökség által rendelkezésre bocsátott jutalomkönyvek az apátmaróti, bakabányai, gyekési korponai és hegybányai iskolák növendékei között osztattak szét.

— **A Selmeci Népbank r. t.** mindegyre nagyobb tért hódító és táguló üzleti forgalmának kibővítése s a pénzkereső közönség igényeinek olcsó és gyors kielégítése szempontjából alaptökéjének felemelését határozta el f. hó 6-án megtartott rendkívüli közgyűlésén. A közgyűlés 625 darab 120 korona névértékű új részvény kibocsátását rendelte el. Az új részvények kibocsátásából befolyó vételárból 75000 korona az alaptőke, 40000 korona a rendes tartalékalaphoz csatolatik, a többi pedig a külön tartalékalap növelésére fordittatik. A részvények jegyzésénél az intézet elővételi jogot biztosít a régi részvényeseknek úgy, hogy két részrészvény birtoka egy új részvény jegyzésére jogosít s ily előjegyzés útján szerzendő részvény 190 koronáért vehető. Egy régi részvény szintén egy új darab részvény előjegyzésére jogosít, de az így jegyzendő részvények vételára 210 koronába állapították meg. A két régi — ugynevezett — fél részvény birtokosa az egy részvényes jogait veheti igénybe. Akiknek eddig részvényeik nem voltak, új részvényt 230 koronáért vehetnek. Az ekkép jegyzett új részvények vételára 12 egyenlő

havi részletben fizetendő. A jegyzés zárhatárideje jul. 10, az elővételi jog pedig június 20-ig gyakorolható. A részvénytársaság ily előnyösen megállapított feltételei bárkinek lehetővé teszik a részvények vételét, ami egyébként az új részvények kibocsátásánál vezérelvül szolgált. A részvényjegyzés feltételeiről a kibocsátandó tervezet fog részletes képet nyújtani a közönségnek. — Ugyanezen közgyűlés az ugynevezett heti befizetési rendszerben új üzletágot vezetett be üzletébe. — Nem egyéb ez, mint a jelentkező azon kötelezettsége, hogy 4 éven keresztül hetenként 50 fillérnek betétként való elhelyezésére köti le magát, mely idő lejártával betétje a 4 és 1/2 % kamatos kamattal együtt neki visszaadatik. A betétre kölcsön is vehető. Ezen intézmény vidékünkön még ismeretlen de ahol ezt az intézetek üzletkörükbe eddig felvették, ott áldásos hatása mindenütt jelentkezik. — Reméljük, hogy a mi szegény vidékünkön sem marad el jótékony eredménye. A Selmeci Népbank imént vázolt két tényével a fejlődés biztos útjára lépett s üzleti életében megnyilatkozó eme elevenség agilis igazgatójának, dr. Bartha Bélának érdeme.

— **A hitelszövetkezetek reformjai.** Günther Antal igazságügyminiszter legközelebb ankétet fog összehívni, amelyen az új szövetkezeti törvényjavaslat tervezete kerül megvitatásra. Az új szövetkezeti törvénytervezet Nagy Ferenc tervezete alapján készült, amely szigorú rendszabályokkal akarja elejét venni azoknak a visszaéléseknek, amelyeket a hitelszövetkezetek egy része elkövet.

— **A pécsi mezőgazdasági kiállítás** erdészeti része sokkal nagyobb szabású lesz, mint azt eleinte tervezték. Az erdészeti főiskola minden egyes tanszékének munkaterve fel lesz tüntetve táblázatokban s egyszersmind minden tanszék szimbolumát is kiállítják. A jelképeket Vadas Jenő főerdőtanácsos utmutatásai alapján Zsitvay János gimnáziumi tanár készíti. Az erdészeti kísérleti állomás talajpróba szintén igen érdekes és tanulmányos részét fogják képezni a kiállításnak.

— **Tizenöt éven aluli kiskorúak kivándorlása.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a következő körrendeletet intézte a vármegyei alispánokhoz, a törvényhatósági joggal felruházott városok rendőrkapitányaihoz és a budapesti főkapitányhoz:

»A szerzett tapasztalatok azt igazolják, hogy úgy az útlevel-lapokat, mint az útleveleket kiállító hatóságok az 1903. IV. t. c. 2. §-ának e) pontjában foglalt azon rendelkezést általában nem veszik figyelembe, miszerint a 15 éven alóli férfiszemélyek és kiskorú nők csak az esetben vándorolhatnak ki, ha rendeltetési helyükön elhelyezésükről gondoskodva van. Felhívom cimedet, nyomatékosan, figyelmeztesse az utlevellapokat kiállító hatóságokat, hogy a kivándorlás céljából utlevelet kérő fent megjelölt egyéneknél a most hivatkozott törvényes feltétel hiteles igazolásához felelősség terhe alatt alkalmazkodjanak.«

— **Kivándorlási ügynökök.** Kubik Ferencné korponai lakos titkos kivándorlási ügynökösödés miatt 300 korona pénz-

büntetéssel, Hruskovicz Samu báti lakos 200 korona pénzbüntetéssel és 20 napi elzárással, másodizben 600 korona pénzbüntetéssel és egy havi elzárással, Weisz Adolf németi lakos 200 korona pénzbüntetéssel lettek sújtva.

EGYLETI ÉLET.

— **A selmecebányai függetlenségi és 48-as pártkör** f. hó 11-én (szombaton) délután 6 órakor havi rendes választmányi ülést tart.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A magyarországi munkások rokkant- és segélyező egyesületének selmecebányai fiókja rendkívüli közgyűlést tart e hó 9-én, áldozó csütörtökön, délután a városháza közgyűlési termében.

IFJUSÁG.

Hogy szervezkedjünk?

Mult számunkban méltattuk a főiskolai ifjuság hazafias iparpártoló mozgalmát a Sorompót. Cikkünkkel nagy érdeklődést keltettünk. Több irányban intéztek hozzánk kérdéseket a Sorompó gyakorlati munkaprogramját illetőleg. A kérdezősködőknek itt hívjuk fel a figyelmüket arra, hogy a propaganda eszközeit alaposan megvilágító füzet volt a Sorompónak első kiadványa, mely »Sorompóba!« címen Téglás Géza és Orbók Loránd szerkesztésében az ősz folyamán megjelent. Ezt a füzetet május hó 15-ig 10 fillér árban bocsájtja a Sorompó rendelkezésre. Célja ezzel az, hogy különösen fő- és középiskoláinkban minél nagyobb példányszámban terjedjen el. A megrendelés bélyeg beküldésével eszközölhető ezen a címen: *Sorompó, Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 10. szám.*

— **Elnökválasztás.** Ismét mozgalmas az utca, hangos az éljenzéstől. — Közeleg az elnökválasztás. A vörös szalagosok — Márkos Béla hívei — a kék szalagosok — Pohl Károly, a nemzeti színű jelvényűek Kiss Béla elnökjelölt kortesei ugyancsak dicsérgetik jelöltjeik érdemeit. — A tisztújító közgyűlés május 13-án d. u. lesz; a küzdelem elég hevesnek ígérkezik. Az eredmény még most nagyon kétes.

APRÓSÁGOK.

Bihari pontok.

Egy félévi tapasztalat után rájöttünk arra, hogy tulajdonképpen rossz nyomon járunk és a város közérdekét nem eléggé tapintatosan kezeljük.

Ennek folytán beható vita után abban állapodtunk meg, hogy a közel jövőben ugynevezett bihari pontokat csinálunk, a melyek mindenféle átmeneteknél leginkább alkalmasaknak s általában mindig és mindenütt hasznosaknak bizonyultak.

Minthogy némely dolgokban a vélemények megoszolnak, az ilyen kérdések felszínre vetését aggodó gondossággal fogjuk kerülni mindaddig, amíg nem tudjuk, hogy

ilyen ügyekben a városházán, hogy vélekednek.

Ha már elkerülhetetlen lesz az ilyen kérdések megbolygatása korábban, ezekről kétféleképpen, vagy úgy nyilvánítunk véleményyt, hogy azzal senki tisztába ne jöhessen. Például: igaz ugyan hogy . . . de bizonyos az is hogy . . .

Azokat az urakat, akik különbeknek tartják magukat a többenél, vagy különös egyéni érdekeik vannak, kérjük, hogy erre bennünket figyelmeztetni sziveskedjenek.

A főispánt, országgyűlési képviselőt és polgármestert kérjük, hogy szerzendő bokros érdemeink elismeréséül nekünk egy esomó kis és közép keresztet rezerváltatni sziveskedjenek.

MULATSÁGOK.

S. F. A. C. táncestélye. A főiskolai Atléta club f. hó 4-én táncra perdült, hogy kivegye részét a parketten is a jókedv varázsából. Este 1/29-re volt a kezdet jelezve, de a tánc istennője egy kissé késedelmeskedett, úgyhogy eleinte bágyadt volt a hangulat. De annál nagyobb lett azután a jókedv, mikor Terpsichore k. a. is bekukkantott az üzlet érdekében. Ő ugyanis fátyolt borított az eddigi mulatságokon adott és kapott kosarakra s erre a még független urak egymás után kérték fel a disszidens kisasszonyokat s létre jött a koalíció. Kiküldött tudósítónk, (aki lapunk lábbonjáró hirharangja és telekkönyvi kivonata egy személyben) azt sem tudta, hogy mit jegyezzen fel. Mert ott volt városunk társadalmának színe java: *Hermann* Miksa rektor, dr. *Fodor* László prorektor, *Horváth* Kálmán polgármester, *Kuti* István rendőrfőkapitány, *Faller* Károly, *Furbaky* Gyula főisk. tanárok, dr. *Balázs* Hugó. Ott voltak: *Bajkó*, *Keskó*, *Pomer*, *Stajcár*, *Windhager* főisk. tanáregedek stb. stb. Éjfél körül tehát a hangulat olyan nagy lett, hogy még azok is táncra kerekedtek, akik az estély kezdetén erre nem is gondoltak. Így hát a krónikás is csak hiányosan írhatta össze, hogy jelen voltak:

Asszonyok: Balázs Imréné, dr. Barlai Béláné, Bárdossy Gyuláné, Faller Károlyné, dr. Fodor Lászlóné, Haia Ferencné, Hermann Miksáné, Horváth Józsefné, Hoznek Gyuláné, Illés Vilmosné, Kubacska Hugóné, Kellner Aurelné, Kupecz Gyuláné, Laciák Emilné, Ligeti Józsefné, idősb. Oszwald Gusztávné, Platzer Sándorné, Puskás Józsefné, Riedl Gyuláné, Schelle Róbertné, Schmiedt Ferencné dr. Schwartz Ottóné, Szentistványi Gyuláné, Tarcányi Ernóné, Tauber Ödönné, Tiefentháler Edgárné, dr. Tóth Imréné.

Lányok: Balázs Ilonka, Faller Iri és Gizi, Fodor Olga, Hain Mártha, Horváth Mici, Hoznek Erzsébet, Kellner Aranka, Kachelmann Viola, Kubacska Aranka, Laciák Angelka, Miha Mica, Neuhauser Bözsi (Pápa), Ocsárd Bözske (Nagybánya), Onczay Alice, Pauks Kornélka, Platzer Gizi, Puskás Bözske, Riedl Margit, Schelle Ili, Schmiedt Etus, Schultz Ida, Schwartz Bella, Sinkovics Olga (Budapest), Szentistványi Mici, Tarcányi Margit, Tóth Rózsi stb. Csakhogy minél nagyobb a jókedv a mulatságon, annál gyorsabban hajnalodik . . . Föhlarsan tehát

a Rákóczi induló, az a büszke magyar zene, a mulatságok vég akkordja, táncos és táncosnó bucsu dala és győzelemtől mámorosan sétál haza a koalíció. A táncestélyen felülfizettek: *Hermann* Miksa 20 korona, *Fodor* László dr., *Tuka* Antal 5—5 korona, *Bajkó* Andor, *Balás* Hugó dr., *Horváth* Kálmán, *Joerges* Ágost, *Kupecz* Gyula, *Kuti* István 3—3 korona.

Szerkesztői üzenetek.

H. Pécs. Megrendülve értesült a gárda is a fájó hirről, mely Téged sújtott. Gyógyító irt, balzsamot nem tudunk mást, mint a vigasztalást, hogy gyászod a mi gyászunk. — Juttasd el illetékes helyre is igaz részvétünket.

Margit. Örömmel üdvözöljük munkatársaink közt. Reméljük gyakran fog hozzánk bekapogtatni.

Azmalom története. Köszönjük a szives közleményt. Sajnáljuk, hogy nem közölhetjük, miután nagyon hosszú. Nem lehetne összefoglalni, mondjuk a felére? — Sok felesleges strófát találtunk benne. Szerencsétlenségem rövidébb dolgokkal.

356/1907. tlkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A selmecebányai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kachelmann Károly és fia cégnek, Babjak Katalin elleni végrehajtási ügyében az ipolysági kir. törvényszék területköréhez tartozó selmecebányai kir. járásbiróság területén, Selmecebánya városában fekvő, a selmecebányai 2098. sz. tlkjkvben A 1 sorsz. 480. hrsz. a. felvett s B. 4. t. alatt Babjak Katalin nevére 1/2 és B. 5. t. a. Jáni János nevére 1/2 részben irt 13/II. összeírású számu házra és kertre 1264 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanság az **1907. évi május hó 22. napján d. e. 10 órakor Selmecebányán**, a kir. járásbiróság hivatalos helyiségeinek 1. sz. szobájában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság kikiáltási árának 10 %-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Selmecebánya, 1907. február 19-én.

Liha,
kir. járásbíró.

Papírt, írószereket, rajzeszközöket vásároljunk!

Grohmann Gyula
kereskedésében
Selmecebányán.

Legkényelmesebb és legelőkelőbb SZÁLLODA

Selmecebányán a Hungária

tulajdonosa: **Schwarz József.**

**KÜLÖNÖS
FIGYELEMBE!**

A rendkívül kedvelt alacsony számok
1 számtól 300 számig.
Kizárólag a mi gyűjtődénkben kaphatók.
Ugyancsak születési éveket
= tartalmazó számok =
1801 számtól 1900 számig.
A fenti számok rendkívül nagy
keresletnek örvendenek, ennélfogva
kérjük mielőbbi becses
= megrendelését. =

BOGDÁNY S.

fővárosi sorsjegyiroda
■ részvénytársaság ■
Budapest, IV., Károly-körút 20.
= Telefon szám 88-16 =
Az I. oszt. sorsjegyek árai:
1/8 sorsjegy K 1.50 || 1/2 sorsjegy K 6
1/4 „ „ 3 - || 1/1 „ „ 12

Postai szétküldés utánvétellel, vagy
a pénz előzetes beküldése után.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB ★

Aki Budapestre jön, ide megy!
ÁMOR NAGYKÁVÉHÁZ
(ezelőtt Beliczay)
Budapest, Nagymező-utca 7. sz.
Tulajdonos: KANCSLER GYULA
Naponta: TOLL ÁRPÁD és
TOLL KÁROLY teljes zenekara
hangversenyez.
Minden idegen nézze meg!
793.

MAGGI fűlé **IZESÍTŐ**
nélkül ne együnk levest.

Terjesszük

mindenütt

a

SELMECI UJSÁGOT

Hasznos Kiadás

Hirdetések! Hirdetések!

a Selmeci Ujság

részére, mely az 1800 lakossal bíró Selmecbányán jelenik meg
a lap kiadótulajdonosa címére küldendőek:

NÁDOSY FERENC ZÓLYOM.

Globin a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer
Egyedüli-gyáros: Fritz Schulz jun. részv.-társ Lipcse és Eger.

**MACH-féle szabad
egészségi nadrágtartók**

Urak számára 40, 65, 80, 120, 140, 180 kr.-ért.
Fiuk számára 30, 40, 50, 65 kr.-ért.
Kaphatók mindenütt.

Ezek egészségessé és kényelmessé teszik a nadrágviselést, mivel a kengyel a csatban minden mozgásnál eltörik (1. ábra), különösen pedig azért, mert a nadrágtartók jó, nyújtható, szintaró szalagból vannak előállítva és szilárd, rozsdamentes csattokkal felszerelve. Gombelvezetés sincs többé! mert a nadrágtartókat nem kell a nadrághoz gombolni (1. ábra), a gombok pedig csak a folytonos használat folytán szakadnak le. Az ütőzködés is gyorsabban végezhető. Különös előny van abban, ha minden nadrághoz egy készlet tartalék-kengyelt (2. ábra) 10 kr-ért szerzünk be és azokat nadrágkaszttól használjuk. Ha a nadrág három ily kengyelen fel lesz akasztva, ónsulya által kisimul és megtartja sima, ránc nélküli faconját a nélkül, hogy vasalni kellene. Ha új nadrágot szerzünk, varrassunk arra a szabóval gombok helyett ingyen Mach-féle zsinórokat (4. ábra), mi kizárja a gombelvezést; a nadrág pedig úgy lóg, mint az a 5. ábrán látható. Gyáram a legmodernebb gépszemre van berendezve. Nagy mennyiségben csak nadrágtartókat gyártok. Az egyszerű gyártás pedig arra képesít, hogy jobb minőségű és a közönségeseknél 25%-al olcsóbb nadrágtartókat szállíthatok.

Cs. kir. szab. nadrágtartó-gyár
FR. MACH, BRÜNN.

774

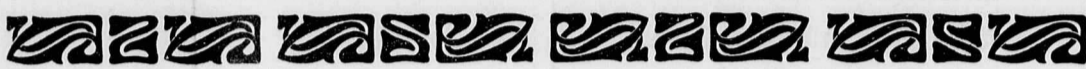
VILÁGOSSÁG!

Runge hordozható, gázt önmaguk által előállító lámpái a legjobb és legtisztább **izzófényt** árasztják. A szükséges gázt minden lámpa folyékony égőanyagból önmaga juttatja az égőhöz és **főlséges világitást szolgáltat.**

Lyra izzóégővel	kor. 24.50		Viszonteladók kerestetnek!!!
Falikar széles égővel	„ 6.—		Arjegyzék ingyen és bérmentve.
Viharégyő	„ 10.—		

Louis Runge, Berlin 12. O. Landbergerstrasse 9.

Raktár: Berger Ede kereskedőnél Zólyom

Nádosy Ferenc Zólyom.

Motorerőre berendezett könyvnyomda.
Könyvkötészet. Nyomtatvány-raktár. Ruggyanta-bélyegzők. Lapkiadóhivatal.

A SELMECI UJSÁG

egyes számokban
Özv. Till Dénesné
Dohány és szivar tözsdéjében kaphatók.

Uj találmány

Tyukszemirtó.

Sztán János vasuti kocsirendező tyukszemirtót talált fel, mely őt magát sok évi szenvedéstől szabadította meg. Számosan tettek már próbát vele s nagyon sok barátja halás neki, amiért e szerrel kigyógyította. A zsiradékkal naponta 2-szer kell bekenni a tyukszemet, vagy megkeményedett bőrt s azt **4 nap** alatt gyökeresen kiirtja. Egy kis doboz ára **60 fillér.**

Megrendelhető, illetve kapható a feltalálónál:
Sztán Jánosnál Zólyom.

TELEFON 11.

MODERN GÉPEKKEL,

nagymennyiségű

BETŰANYAGGAL

◦ felszerelt motorerőre berendezett ◦

KÖNYVNYOMDÁM

minden e szakmába vágó munkát
⇌ gyorsan s pontosan szállit. ⇌

▽△▽

Vállalatom a kor színvonalon áll s a felvidék egyik elsőrangú könyv és

== műnyomó intézete. ==

△▽△

Munkáim izlées, pedáns kivitelére

== nagy gondot forditok ==